

‘สามพราน’ชวนชม พิพิธภัณฑ์‘วัดท่าพูด’

วัดท่าพูด ต.ไร่จิ้ง อ.สามพราน จ.นครปฐม เป็นวัดเก่าแก่กว่า 200 ปี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน จากหลักฐานจารึกบนแผ่นอิฐมอญบนผนังพระอุโบสถ

สันนิษฐานว่าสร้างสมัยอยุธยาตอนปลาย ประมาณสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ โดยกลุ่มคนที่อพยพโยกย้ายมาจากกรุงศรีอยุธยา เพื่อหลบภัยสงครามหลังเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า พ.ศ.2310 มาตั้งหลักแหล่งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน

มีหลวงพ่อรด ซึ่งเป็นอดีตพระราชาคณะกรุงศรีอยุธยา เป็นเจ้าอาวาสคนแรก และสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน มีพระครูวรดิตถาบุญต เป็นเจ้าอาวาสรูปที่ 11

นายมานะ เถียรทวี ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลไร่จิ้ง เปิดเผยว่า พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพูด ก่อตั้งขึ้นหลังการรณภาพของ พระครูพิศาลสาธุวัฒน์ เจ้าอาวาสวัดท่าพูด เมื่อวันที่ 23 ก.ค.2540

คณะกรรมการวัด มีมติให้จัดทำพิพิธภัณฑ์ของวัดขึ้น เพราะเกรงว่าโบราณวัตถุทั้งหลายจะสูญหาย ซึ่งได้รับความร่วมมือจากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

โดยใช้หอไตรของวัดเป็นพิพิธภัณฑ์ชั่วคราว และเปิดให้ประชาชนเข้าชมครั้งแรก เมื่อวันที่ 7 ธ.ค.2540 ซึ่งเป็นวันพระราชทานเพลิงศพพระครูพิศาลสาธุวัฒน์

การจัดทำพิพิธภัณฑ์ ได้รวบรวมโบราณวัตถุเก่าแก่และมีค่า นำมาขึ้นทะเบียนและเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์ มีอาคารจัดแสดงทั้งสิ้น 3 หลัง ได้แก่

อาคารหลังแรก เดิมเป็นหอไตรของวัด เป็นอาคารชั้นเดียวใต้ถุนสูง ต่อมาดัดแปลงให้จัดแสดงสิ่งของทั้งชั้นบนและล่าง สิ่งของสำคัญที่นำมาจัดแสดงไว้บริเวณชั้นล่าง ได้แก่ พระยานมาศ กระโถนถมปัทมกาน้ำชา

และหัวเรือกัญญา ซึ่งเป็นสิ่งของที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระราชทานแด่หลวงพ่อรด เจ้าอาวาสรูปแรกของวัดท่าพูด

หลังจาก สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงกอบกู้เอกราชไทยได้ ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา โดยสืบหาพระภิกษุสงฆ์ที่มาจากกรุงเก่าเพื่อนิมนต์เข้าไปจำพรรษาในกรุงธนบุรี หลวงพ่อรด ประสงค์จะจำพรรษาที่วัดนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จึงได้พระราชทานสิ่งของดังกล่าวเพื่อเป็นเครื่องประดับเกียรติยศ

นอกจากนี้ ยังมีพระพุทธรูป จารึกตัวอักษรไทยบนอิฐมอญที่ใช้ก่อสร้างพระอุโบสถ

ส่วนชั้นบนจัดแสดงพระพุทธรูปเก่าแก่ ตู้พระไตรปิฎก ภายในเก็บคัมภีร์ใบลาน สมุดไทยขาว บริเวณรอบนอก จัดแสดงพระพุทธรูปเก่าแก่เสนาหส์เก่าแก่ ที่เคยตั้งไว้ริมแม่น้ำวัดในสมัยก่อน ค้นพบเป็นแห่งแรกในวัดกลุ่มแม่น้ำท่าจีน และยังจัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่ชาวบ้านนำมาถวายวัด อาทิ ตะเกียงถ้วย ชาม และเครื่องจักสาน

อาคารหลังที่สอง เดิมเป็นกุฏิของพระครูพิศาลสาธุวัฒน์ เจ้าอาวาสองค์ก่อน ชื่อกุฏิประชาชนโนปถัมภ์ สร้างเมื่อพ.ศ.2502 และบูรณะ

ใหม่ เพื่อจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์ บูรณะแล้วเสร็จในปีพ.ศ.2543 เป็นอาคารไม้สองชั้น ชั้นล่างจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ของพระครูพิศาลสาธุวัฒน์ เครื่องลายคราม ธนบัตร และเปลือกหอย

สิ่งของจำนวนมากนี้ ได้ขนย้ายมาจากหอไตร เพื่อนำมาจัดแสดงไว้ที่อาคารหลังนี้ ส่วนชั้นบน เดิมเป็นนิทรรศการชั่วคราว จัดแสดงกิจกรรมต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์

ต่อมา กลางปีพ.ศ.2548 พิพิธภัณฑ์ได้ดัดแปลงชั้นบน เป็นคลังวัตถุของพิพิธภัณฑ์ อาคารหลังที่สาม เป็นอาคารไม้ ใต้ถุนสูง เดิมเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมของวัดสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 ต่อมาดัดแปลงเป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์ ชั้นบนจัดเป็นห้องสมุดชุมชน ส่วนชั้นล่าง จัดแสดง เครื่องมือทำการเกษตร เครื่องสีข้าว ระหวัดวิดน้ำเข้านา ซึ่งปัจจุบันชาวบ้านเลิก

ใช้แล้ว จึงนำมาถวายให้วัด เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดท่าพูด ตั้งอยู่บริเวณถนนพุทธมณฑลสาย 6 ห่างจากวัดไร่จิ้งประมาณ 2 กิโลเมตร เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าชม

ติดต่อล่วงหน้าได้ที่ 08-5266-1545 ของดีมีอยู่อันล้ำค่าของคนไทย

วันชัย พูลเพิ่มพันธ์